

1 Sammanfattning

Lagen om exploateringssamverkan (1987:11) trädde i kraft den 1 juli 1987. Det skedde till följd av en längre tids lagstiftningsarbete som resulterade i ett samtidigt ikraftträdande med plan- och bygglagen (1987:10) och lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m.m.

En utvärdering av lagen om exploateringssamverkan och dess tillämpning som ägde rum 1996 – Översyn av PBL och va-lagen (SOU 1996:168) – visade att lagen enbart tillämpats i ett fåtal fall. Skälet till detta angavs vara lagstiftningens komplexitet och att det regelsystem som byggts upp för att möjliggöra tillämpning av lagstiftningen var alltför komplicerat. I samband med utvärderingen föreslogs att lagen skulle upphävas och att ett nytt enklare regelsystem skulle byggas upp. Remissinstanserna var i stort sett helt eniga om att lagen om exploaterings-samverkan kunde upphävas. Det stora flertalet remissinstanser hade i princip inte heller något att erinra mot en ny lagstiftning som berör frågor om exploateringssamverkan.

Det förslag till utformning av en sådan lagstiftning som utarbetades i samband med utvärderingen fick dock en relativt omfattande kritik och ansågs inte kunna ligga till grund för en regeringens proposition i frågan. Även om huvuddelen av remissinstanserna i princip var positiva till en ny lagstiftning gjordes den bedömningen att den i det fall den förverkligades enbart skulle komma att tillämpas i relativt ringa omfattning. Förslagen till upphävande och om en förnyad lagstiftning har inte genomförts.

Såvitt kommit till Socialdepartementets kännedom har lagen om exploateringssamverkan inte heller tillämpats efter 1996 års översyn. Det har inte till departementet kommit några framställningar om att det föreligger något behov en ny lagstiftning som berör frågan om exploateringssamverkan. Däremot har flera framställningar gjorts och förslag redovisats i övrigt i frågor som berör de plangenomförandeåtgärder som återfinns i plan- och bygglagen.

Ett aktivt arbete har under de gångna åren bedrivits i syfte att bl.a. genomföra förenklingar av den lagstiftning som berör planering och byggande. Detta arbete har resulterat i att riksdagen tagit ställning för en ny plan- och bygglag (2010:900) som ska träda i kraft den 2 maj 2011. Lagen om hushållning med naturresurser m.m. som trädde i kraft samtidigt med plan- och bygglagen och lagen om exploateringssamverkan upphörde att gälla till följd av miljöbalkens ikraftträdande redan den 1 januari 1999.

En utgångspunkt för det regelförenklingsarbete som bedrivits under de senaste åren har varit att sådan lagstiftning som inte tillämpas eller i övrigt inte fyller någon funktion ska upphävas.

Lagen om exploateringssamverkan tillämpas inte. Den fyller inte heller i övrigt någon funktion. Den intar däremot en central plats i det kapitel i plan- och bygglagen som behandlar frågan om plangenomförande, detta till följd av en direkt hänvisning till lagen i kapitlets inledning. Det gäller såväl i den nu gällande plan- och bygglagen som i den nya plan- och bygglag som träder i kraft den 2 maj 2011. Hänvisningar till lagen sker också i bl.a. fastighetsbildningslagen (1970:988) och anläggningslagen (1973:1149).

Lagen om exploateringssamverkan bör upphävas. Ett upphävande av lagen kan ses som ett led i ambitionen att åstadkomma en enklare och tydligare lagstiftning inom planläggnings- och plangenomförandeområdet. Ett upphävande av lagen skulle medföra vissa marginella förenklingar för de myndigheter som på olika sätt har att hantera vissa frågor som har anknytning till lagstiftningen. Det gäller i första hand

Boverket, Lantmäteriet, de kommunala lantmäterimyndigheterna, den statliga lantmäterimyndigheten samt kommunerna. Ett upphävande skulle inte medföra några negativa konsekvenser för myndigheter, organisationer, företagare eller enskilda. Det skulle inte heller innebära några miljömässiga eller jämställdhetsmässiga konsekvenser.

Lagen om exploateringssamverkan föreslås upphöra att gälla vid utgången av december 2011.